

NAŠA UNIVERZITA

NOVEMBER 2017

3

**Rozhovor so študentkami
FSEV UK o školskom
bufete**

**Farmaceutická fakulta
UK si pripomenula
65. výročie založenia**

**S prof. Stanislavom Tokárom
o experimente ATLAS**

**Univerzita Komenského
na veľtrhu vzdelávania**

Slovensko riadnym členom EMBL

Slovensko sa po troch rokoch „perspektívneho členstva“ v Európskom laboratóriu molekulárnej biológie (European Molecular Biology Laboratory, EMBL) stalo jeho riadnym členom. Pri príležitosti tejto – pre Slovensko významnej – udalosti sa dňa 6. októbra 2017 konal v konferenčnej miestnosti Vedeckého parku Univerzity Komenského v Bratislave (VP UK) EMBL workshop, na ktorom odznelo množstvo užitočných informácií o prínose nášho plného členstva v EMBL pre vedeckú komunitu v SR.

Európske laboratórium molekulárnej biológie je jednou z vedúcich vedeckých inštitúcií a zároveň vlajkovou loďou vo výskume v oblasti prírodných vied v Európe. Pre Slovensko znamená členstvo v takej významnej organizácii, akou je EMBL, príležitosť využívať jej jedinečnú infraštruktúru centrálnych laboratórií, čím sa našim vedcom otvárajú nové možnosti zahraničných spoluprác, ale aj príležitosť zrealizovať prístrojovo náročné experimenty, čo nepochybne prispeje k urýchleniu progresu najmä v oblasti molekulovej biológie a rozvoju potenciálu mladých vedcov.

EMBL workshop otvoril riaditeľ VP UK prof. RNDr. Ján Turňa, CSc., ktorý zdôraznil význam nášho členstva v EMBL a zároveň privítal jeho zástupcov.

V prvej prednáške Dr. Silke Schumacher, vedúca medzinárodných vzťahov EMBL zodpovedná za budovanie a implementáciu stratégií pre spoluprácu medzi členskými štátmi a inými strategickými partnermi EMBL, priblížila poslucháčom základné štruktúry a organizácie EMBL.

Pre študentov doktorandského štúdia a mladých vedcov bola nepochybne zaujímavou aj prednáška Dr. Moniky Lachner, ktorá sa venovala najmä možnostiam štúdia

v zahraničí a krátkodobým zahraničných študijným pobytom. Podrobne popísala medzinárodný PhD. program s možnosťami jeho financovania a nevynechala ani postup pri podávaní žiadosti. V ďalšej časti prednášky sa venovala programom pre mladých vedcov, ktorí prostredníctvom EMBL môžu získať granty na zahraničné stáže.

Ďalším prednášajúcim bol Dr. Vladimír Benes, ktorý sa vo svojej prednáške venoval najmä centrálnym laboratóriám EMBL. Ich jedinečná infraštruktúra a vybavenie zamerané najmä na svetelnú mikroskopiu, chemickú biológiu, elektrónovú mikroskopiu, prietokovú cytometriu, genomiku, metaboliku, expresiu proteínov a ich purifikáciu a proteomiku umožňuje podrobnú analýzu získaných dát. Taktó vybavené laboratóriá s vyškoleným personálom zohrávajú kľúčovú úlohu v dosahovaní excelentných vedeckých výsledkov a zároveň otvárajú možnosti spolupráce medzi rôznymi pracoviskami.

Štvrtá zo série prednášok bola venovaná malým nekódujúcim RNA1-1, ktoré sa správajú ako riboregulátory autofágie. Prednášajúci Dr. Rastislav Horos je skvelým príkladom úspešného mladého vedca zo Slovenska, ktorý pracuje v laboratóriu, ktoré je od roku 1989 súčasťou EMBL.

EMBL workshop ukončila prednáška Mgr. Miroslava Chovanca, PhD., ktorý priblížil vznik a ciele novovzniknutého Biomedicínskeho centra Slovenskej akadémie vied, kde je momentálne koncentrovaná najväčšia výskumná kapacita v oblasti biomedicínskeho výskumu na Slovensku.

Veríme, že slovenskí vedci sa chopia tejto príležitosti a kombináciou svojho potenciálu a benefitov, ktoré im členstvo v EMBL ponúka, dosiahnu výsledky hodné svetovej úrovne.

Mgr. Lenka Levarská, PhD., VP UK

Farmaceuti UK sa budú učiť o liečbe budúcnosti

Farmaceutický priemysel v súčasnosti vyvíja viac než 7000 nových liekov. Len na Slovensku investuje do klinického výskumu 34 miliónov eur ročne. Vďaka vedeckým objavom v oblasti inovatívnej liečby sa úspešne darí posúvať hranice boja s chorobami a vďaka vývoju majú pacienti nádej, že v najbližších 5 – 10 rokoch bude ich život dlhší a kvalitnejší. Od septembra tohto roku sa o liečbe budúcnosti dozvedia aj študenti farmácie z Univerzity Komenského. Asociácia inovatívneho farmaceutického priemyslu (AIFP) v spolupráci s odbornými lekármi prinesie študentom v rámci nového predmetu poznatky priamo z praxe.

„V súčasnosti pociťuje celá spoločnosť potrebu intenzívnejšieho prepájania vzdelávania a praxe. Týmto krokom spolu s AIFP túto potrebu naplníme zmysluplne a dávame našim študentom veľkú príležitosť získať neoceniteľné poznatky od rozhodujúcich expertov z reálneho prostredia,“ uviedol prof. PharmDr. Ján Klimas, PhD., MPH, z Farmaceutickej fakulty UK.

Európska federácia farmaceutického priemyslu a asociácií (EFPIA) realizuje kampaň s cieľom priblížiť prínos a vývoj novej liečby budúcnosti, a to nielen širokej verejnosti, ale aj študentom. Súčasťou projektu sú aj vybrané európske univerzity najvyššej úrovne. V susednej Českej republike získala túto poctu Karlova univerzita v Prahe, u nás je to práve naša univerzita. „Teší nás, že Univerzita Komenského bola vybraná na realizáciu tohto unikátneho projektu. Samozrejme, vnímame to aj ako veľký záväzok. Rozhod-

ne je to však ďalší príklad našej profilácie sa ako modernej výskumnej inštitúcie. Vďaka spolupráci našej Farmaceutickej fakulty UK s AIFP sa inovácie stanú bežnou súčasťou výučby farmaceutov,“ hovorí prof. RNDr. Karol Mičieta, PhD., rektor UK.

Nový predmet *inovatívne lieky vo farmakoterapii* schválila Vedecká rada Farmaceutickej fakulty UK ako riadny predmet programu farmácia. Absolvovaním povinnej voliteľného predmetu získajú študenti vedomosti o dosiahnutých pokrokoch vo farmakoterapii v posledných desaťročiach, o milníkoch v liečbe závažných ochorení a význame investícií do vedy a výskumu. Zároveň sa budú môcť zoznámiť s príkladmi inovatívnych liečebných postupov vo vybraných medicínskych odboroch vo svete a na Slovensku, ako aj s prekážkami či riešeniami, ktoré sa pri využití nových postupov objavujú v praxi. Na nový predmet sa môžu

študenti Univerzity Komenského zapisovať už od septembra tohto roku.

Inovatívne lieky zachraňujú, predlžujú a zlepšujú životy ľudí. Vďaka vedeckým objavom sa napríklad obávané HIV zmenilo z rozsudku smrti na zvládnuteľné ochorenie, ľudia s Alzheimerovou chorobou majú dostupné tri skupiny liekov, ktoré spomaľujú napredovanie choroby, a poslednou nádejou pre pacientov s rakovinou krvi už nie je len transplantácia kostnej drene. „Inovácie vo farmaceutickom priemysle zažívajú v posledných rokoch revolúciu, no i napriek tomu neprestávame čeliť novým výzvam. Je dôležité, aby systémy zdravotnej starostlivosti boli pripravené na tieto výzvy pružne reagovať a zabezpečili rovnaký, spravodlivý a udržateľný prístup pacientov k novým liekom,“ uzatvára výkonná riaditeľka AIFP Mgr. Katarína Slezáková.

redakcia